

תהליך ההערכה לקראת טיפול פסיכותרפיה ילד-הורה – CPP במצבי טראומה בגיל הרך

ערכו: נעה גינוסר, ד"ר סמדר גרטנר, בט' דגני, ד"ר איריס צדוק

תחומי הערכה

הערכת הורות ומערכת יחסים

תיאור ההורים
את היחסים
שלהם עם
הילד.
תיאור ההורות
שקיבלו.

הערכת
אינטרקציה

angels in the
nursery

הערכת הילד- יכולות וקשיים

התרשמות של
יכולות וצרכים
התפתחותיים
בתצפית

CBLC

אינטייק

הערכת טראומה

TESI

הערכת
הטראומה
הנוכחית

LIFE STRESSOR
EVENT
CHECKLIST

מבנה כללי:

- 2-3 פגישות עם ההורים – אינטייק, הערכת טראומה, קבלת שאלונים.
- 1-2 פגישות הורה ילד – הערכת אינטרקציה.
- מידע נוסף עפ"י צורך: שאלון גננת/תצפית בגן, שיחה עם רווחה או גורמים נוספים מעורבים.
- לשקול צורך בהערכה קוגניטיבית.
- שיחת סיכום ופורמולציה עם ההורים.

מטרות ההערכה:

1. יצירת ברית טיפולית ושותפות עם ההורים.
2. קבלת מידע משמעותי אודות הטראומה, היכולות ההתפתחותיות של הילד וקשייו, ומערכת היחסים לצורך בניית פורמולציה וקביעת מטרות טיפוליות.

פגישה ראשונה:

1. בירור סיבת הפנייה:

1. סיבת הפנייה: מה מביא את ההורים עם הילד לטיפול?
  2. מהם הקשיים מהם הילד סובל? יש לברר שכיחות ועוצמה.
(חרדה, המנעות והסתגרות, קשיים בויסות רגשי, קשיי הסתגלות (שינה, אכילה, גמילה), בעיות התנהגות ותוקפנות כלפי חברים/הורים/מבוגרים אחרים, קשיים בגן, בעיות ביחסים.....)
מתי התחילו הקשיים? כיצד הופיעו? פתאומי/הדרגתי/בצמידות לארועים ספציפיים?
האם הקשיים מלווים ברגסיה תפקודית? מאיזה סוג?
3. האם פנו בעבר לסיוע בקשיים.
- ← במידה וההורים מגיעים עם סיפור טראומה מוצהר, יש לעבור להערכת הטראומה הנוכחית. במידה ולא יש להמשיך לאינטייק ולחזור להערכת טראומה בהמשך.

2. הערכת הטראומה הנוכחית:

- מה קרה? מתי? איפה? מי היו נוכחים? מה קרה אחר כך?
  - מה הילד ראה? / שמע? מה הוסבר לו תוך כדי ובדיעבד?
  - מה היה הרגע הכי מפחיד? (Traumatic moment).
  - מה הייתה עפ"י תפישת ההורים החוויה של הילד מהאירוע הטראומטי? מה הייתה החוויה של ההורה מהאירוע הטראומטי?
  - האם שמת לב לדברים שמזכירים לילד את האירוע המקורי? (trauma reminders) איך הוא מגיב לדברים הללו?
- לאורך הבריור של הטראומה הנוכחית, יש לשים לב לוויסות הרגשי של ההורה, לתקף את תחושת הפחד והסכנה ולהציע אמפטיה. יתכן כי יהיה צורך לחזור שוב לפרטים בהמשך.

3. אינטייק התפתחותי

"כדי שאוכל להכיר את ילדך טוב יותר ואת המציאות לפני האירוע הטראומטי ארצה שנסוחח על התפתחותו".

הריון ולידה:

- בוא נתחיל עם ההריון. אני מתעניינת בשאלות כמו האם ההריון היה מתוכנן?, איך הרגשת גופנית ורגשית במהלכו? האם הוא התנהל באופן שגרתי.
- ספרי לי על הלידה. איך היתה הלידה? האם נולד במועד? משקל הלידה? האם היו קשיים לתינוק במהלך הלידה ובימים הראשונים שלאחריה? האם היו קשיים לאם במהלך הלידה ולאחריה?
- איך אתם מתארים את השבועיים הראשונים בבית עם התינוק?

התפתחות ראשונית:

- איך הייתם מתארים את הילד כתינוק. האם היה תינוק קל? בכה הרבה? רגוע? אדיש?
- האם כתינוק רכש שגרה קבועה? ומה קרה אם השגרה השתבשה? כיצד היתה שנתו? האם ינק? איך עבר לאוכל טחון ומוצק? האם ישנם קשיים באכילה כיום? כיצד ישן כיום?
- ספרי לי על רכישת אבני דרך התפתחותיים. מתי זחל, מתי הלך? מתי רכש מילים ראשונות? מתי צירף מילים למשפטים. מתי נגמל מחיתולים?
- האם נראה כי סובל מרגישות יתר בחושים, או לחילופין אינו מגיב לעיתים לגירוי באחד החושים. לדוגמה האם רעשים חזקים מפריעים לו?, האם סובל מתחושה של בדים מסויימים, ברון במזון, לא אוהב חיבוקים, לא אוהב מגע של דשא או חול?
- איך התינוק הגיב לפרידות?
- האם הילד סבל מבעיות בריאותיות/ אישפוזים.

תיאור הילד כיום:

- במה הילד אוהב לשחק? איך מעסיק את עצמו בשעות הפנאי?
- מצבי קושי ותסכול: איך הילד מגיב למצבי קושי ותסכול? באיזו תדירות הוא נכנס למצבים אלו? מה אתם עושים כדי לעזור לו במצבים קשים? האם תוכלו לתת דוגמא. (קבל התרשמות על היחסים. אם צריך אפשר להרחיב ולשאול על מצבים בהם הילד היה חולה, או נפצע)?

- כיצד הילד מתנחם? מה מרגיע אותו?
- כיצד מתייחס כיום לפרידות, מעברים ומצבים חדשים?
- ילדים בגיל הזה מגלים פחדים. האם X מגלה פחדים בעבר? האם קיימים כיום פחדים? מה הוא עושה כאשר נתקף בפחד? ומה עוזר לו להרגע? (האם הפחדים התפתחותיים נורמטיביים? או נראים חריגים ונובעים מחרדה?).
- תאר את היחסים של הילד עם האחים.
- תאר יחסים של הילד עם בני גילו?
- מאיזה גיל החל ללכת למסגרת חינוכית? איך הוא הסתגל? איך מסתדר כיום במסגרת? אנא תאר את תפקוד במסגרת?

מערכות יחסים ותמיכה:

- תאר את האווירה אצלכם בבית.
- האם יש לך מערכות תמיכה? מי מסייע לכם- משפחה, חברים? האם לילד יש דמויות נוספות משמעותיות בחייו מלבדכם?
- האם יש לכם סיוע או תמיכה מגורמים בקהילה? איש טיפול? רווחה?
- איך היית מתאר את היחסים שלך עם הילד? כל הורה בנפרד?
- מתי דברים מסתדרים ונוחים לכם ולילד?
- איזה הרגלים וגבולות חשובים לכם כהורים? עד כמה הילד נענה להם? ומה קורה להם כשהוא לא?

בסוף הפגישה יש להכין את ההורים בקצרה לפגישה הבאה.

על מנת להרחיב את ההערכה של הסימפטומים מומלץ לתת להורים שאלון CBCL למילוי.

(את השאלון ניתן לרכוש בסייקטק

<http://www.psychtech.co.il/Product.aspx?catNum=K240PR>)

פגישה שנייה ושלישית:

4. הערכת טראומות נוספות:

- יש להעביר TESI שאלון אירועי טראומה של הילד.
- "אירועי חיים קשים משפיעים על ההתפתחות. אבקש לעבור איתכם על רשימה של אירועי חיים קשים נוספים כדי להבין טוב יותר אם היו עוד אירועים חשובים נוספים שמשפיעים על ילדך. יתכן כי במהלך השיחה יעלו רגשות קשים, אנא שתפו אותי במידה ואתם חווים קושי."

Life Stressor Event Checklist

"אירועים קשים ומצבי דחק שאנו כהורים חוונו בעבר משפיעה על ההבנה שלנו את החוויה של הילד באירוע הטראומתי ועל יכולתנו לסייע לו. ברצוני לברר האם ישנם אירועי חיים קשים שאתם חוויתם בעבר ועשויים להיות רלבנטיים. גם תכנים אלו עשויים לעורר רגשות קשים אנא שתפו אותי במידה ואתם חווים קושי."

5. הערכת הורות:

"אנו למדנו על הורות בתור ילדים להורים שלנו, וההורות שאנו חווים משפיעה עלינו כהורים."

- תאר איזה מין ילד/ה היית? באיזה בית גדלת? כיצד ההורים שלך נהגו להתייחס לך ולאחידך? כיצד נהגו האחד עם השני?
- האם יש פרטים נוספים על עברך שחשוב שאני אדע כדי שאוכל להבין אותך ואת ילדך טוב יותר?
- "Angels in the nursery" - עפ"י ההוראות.

בסוף הפגישה חשוב לעשות עם ההורה הכנה קצרה למטרת התצפית באינטראקציה.

פגישה רביעית - חמישית:

6. הערכת אינטראקציה:

הפגישה נערכת בחדר טיפול מאובזר. בתחילת הפגישה בהתאם לתיאום עם ההורה יוצג לילד מטרת המפגש בשאיפה על ידי ההורה, או בעזרת המטפל.

"אמא ואבא פגשו אותי וסיפרו לי על קשיים שיש בבית/ לך בשינה.. (בהתאם להמשגה שנקבעת עם ההורים), הם רוצים לעזור לך וביקשו ממני לעזור להם לחשוב איך לעזור לך... לצורך כך רציתי להכיר אותך"

התצפית מתבצעת באינטראקציה טבעית הורה-ילד, תוך כדי משחק. המטפל משתתף במידה מתאימה לדיאדה ולמטרה. ניתן להבנות פעילות הורה ילד מובנה- כגון ציור משותף או פאזל משותף שמעט קשה לילד ולאחר מכן להזמין את הדיאדה למשחק משותף כפי שהם רגילים ואיך שנכון להם בחדר.

מומלץ להתבונן ברמה הדיאדית בנושאים הבאים:

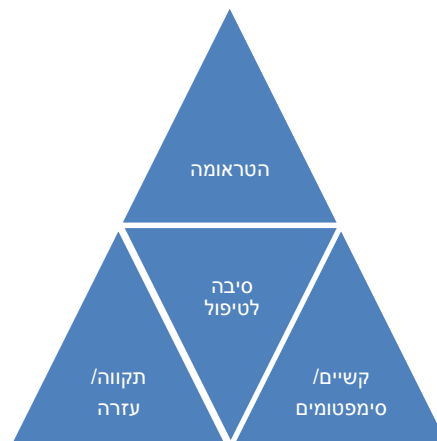
1. דפוסי היקשרות: האם הילד פונה להורה לעזרה במצב מצוקה או לחץ? כיצד ההורה מגיב? האם ההורה מצליח להרגיע ולסייע לילד? האם תחושת הבטחון של הילד משתקמת?
2. טריגרים טראומטיים: איך הילד וההורה מגיבים אחד לשני? מה מעורר תגובתיות?
3. ויסות רגשי- מה העמדה הרגשית של ההורה כלפי הילד? מה המצב הרגשי של ההורה? מה רמת הויסות הרגשי של ההורה? כיצד הוא מתייחס לביטוי רגשי של הילד? כיצד מתייחס לקשיי ויסות של הילד? האם מסייע לויסות של הילד או מפר אותו?
4. תמות משמעותיות- אילו תמות משמעותיות עולות בדיאדה? כיצד הם באות לידי ביטוי? בשיח בהתנהגות במשחק?
5. כיצד ההורה והילד משחקים ביחד? האם ההורה קשוב לילד? האם ישנה הנאה משותפת ומשחקיות? האם נוצר רעיון משותף? הם ישנו משחק סימבולי?
6. קונפליקט- כיצד מתנהלת התקשורת בין ההורה לילד? כיצד ההורה מתנהל במצבי קונפליקט? כיצד הם מגשרים בעיות? מי אחראי לתיקון במערכת היחסים במקרה של "קלקול"?
7. האם ההורה שם גבולות וסמכותי במידת הצורך? כיצד זה בא לידי ביטוי ומתקשר לילד? האם הילד נשמע להורה?

פגישה חמישית- שישיית:

פידבק ופורמולציה עם ההורים של המקרה ושל מטרות הטיפול ודרכי העבודה.

שאלות להמשגה בסיכום הערכה לקראת פורמולציה:

1. מה קרה ואיך זה השפיע על התפתחותו של הילד ומערכות היחסים שלו?
2. עם אילו קשיים הילד ומערכות היחסים עם ההורה מתמודדים מאז הטראומה?
3. מה ההשפעה של הטראומה על מערכת ההיקשרות של הילד במונחים של מתן אמון בדמות משמעותית לצורך תחושת בטחון ויכולת לחקירה.
4. כיצד הטראומה משפיעה על הויסות הרגשי של הילד וההורה?
5. מי היה הילד לפני הטראומה? - טמפרמנט, ויסות רגשי, התפתחות, היקשרות
6. מהן החרדות הבסיסיות המופעלות על ידי הטראומה?
7. מהי ההיסטוריה של הילד ושל הוריו וכיצד היא משפיעה על ההתמודדות עם הטראומה הנוכחית?
8. מהן החוזקות והכוחות שהילד והוריו מביאים שנותנים תקווה ומהם ה"מלאכים" (החוויות המיטיביות המופנמות) שמסייעים.
9. איך ניתן לעזור להורה ולילד לשקם את מערכות היחסים כך שהילד יוכל לחזור לנתיב התפתחותי מצמיח.
10. כיצד ניתן להמשיג זאת עם ההורה במונחים של סיבת הפנייה, מטרות ודרכי התערבות? כיצד נכון להעביר את זה לילד?

נספחים:

נספח א'- רשימת ציוד מומלצת לחדר טיפול

נספח ב'- TESI בעברית

נספח ג'- LIFE STRESSORS EVENTS CHECKLIST בעברית

נספח ד'- Angels in the nursery בעברית

נספח ה'- תצפית בילד לצורך התרשמות מרמה התפתחותית

נספח א': רשימת ציוד מומלצת לחדר טיפול

באופן טבעי זו ניתן להחסיר ולהוסיף מרשימה זו, חשוב כי בחדר יהיו מגוון משחקים רלבנטיים לטראומה, ומספר משחקים לעידוד אינטראקציה ומשחק.

1. בית בובות עם דמויות משפחה ורהיטים
2. משפחות חיות- כולל חיות גדולות וקטנות, כדאי שיהיו טורפים וצמחוניים, חיות בר ובית, דינוזאורים.
3. כלי אוכל ואוכל.
4. דמויות של גיבורי על
5. חיילים
6. בובות יד
7. צעצועים רלבנטיים לטראומה הספציפית של הילד
8. בובות תינוק, וציוד לטפל בה- עגלה, בקבוק, שמיכה, חיתול, מיטה.
9. קוביות משחק, קפלות ואמצעי בנייה.
10. ערכת רופא.
11. חומרי יצירה- צבעים, דפים, פלסטלינה, חימר, בצק, מספריים, דבק
12. אמבולנס, מכבי אש וכלי תחבורה נוספים
13. משחקי קופסה מתאימים
14. אמצעים למשחקי אינטראקציה מהנה- בועות, אוהל, בדים.
15. כרטיסים של רגשות
16. ספרים רלבנטיים.

[לשימוש פנימי] שם הילד: _____ ת"ז: _____ שם ממלא השאלון ומידת קרבה לילד: _____ תאריך: _____
 שם המעריך: _____ סולם V: _____ VP1: כן θ לא θ VP2: כן θ לא θ VP3: כן θ לא θ אופן ההעברה: θ ראיון θ שאלון במילוי עצמי θ מעורב θ

Traumatic Events Screening Inventory – Parent Report Revised

ילדים לעיתים חווים אירועי חיים מלחיצים, אשר עשויים להשפיע על בריאותם ועל איכות חייהם. על מנת שנוכל לדעת האם הילד שלך חווה אחד או יותר מתוך אירועי החיים בעלי הפוטנציאל להיות מסוג זה, ענה בבקשה על השאלות הבאות. במקרים בהם התשובה היא כן, ענה בבקשה גם על שאלות ההמשך לגבי אותו אירוע. במידה והתשובה הינה לא, המשך בבקשה לפריט הבא בטבלה.

<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.1 האם אי פעם ילדך היה מעורב בתאונה רצינית בה מישוהו היה יכול להיפצע באופן חמור או למות (או אכן נפצע או מת)? (למשל תאונת דרכים רצינית, נפילה רצינית, שריפה, מצב בו היה יכול להיכוות או לטבוע) במידה וכן: פרט לגבי סוג התאונה (או תאונות): _____ מה היה גיל הילד בעת התאונה? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר (לפי דעתך): _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי* על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? כן θ לא θ לא בטוח θ *בביטוי הושפע באופן משמעותי הכוונה היא: האם ילדך נראה לך: א) מאוד מפוחד; ב) מאוד מבולבל או חסר אונים; ג) מאוד המום או מבוועת; ד) מתקשה בחזרה לאופן ההתנהגות או למצב הרגשי הנורמאליים שלו כאשר האירוע עבר; או ה) מתנהג באופן שונה מהרגיל במצבים שונים לאחר שהאירוע עבר.</p>	<p>1.1</p>
<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.2 האם אי פעם ילדך ראה תאונה רצינית בה מישוהו היה יכול להיפצע באופן חמור או למות (או אכן נפצע או מת)? (למשל תאונת דרכים רצינית, נפילה רצינית, שריפה, מצב בו היה יכול להיכוות או לטבוע) במידה וכן: פרט לגבי סוג התאונה (או תאונות) ולגבי הזיקה של האדם אשר נפגע באירוע לילד (לדוג' קשר משפחתי /חברי /זר וכד'): _____ מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.2</p>
<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.3 האם אי פעם ילדך היה באסון טבע חמור בו מישוהו היה יכול להיפצע באופן חמור או למות (או אכן נפצע או מת)? (למשל רעידת אדמה, סופה קשה, שריפה) במידה וכן: מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.3</p>

<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.4 האם ילדך אי פעם חווה מחלה חמורה או פציעה חמורה של מישהו קרוב אליו? <u>במידה וכן</u>: מה הייתה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.4</p>
<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.4 האם ילדך אי פעם חווה מוות של מישהו קרוב אליו? <u>במידה וכן</u>: מה הייתה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם המוות היה תוצאה של: θ נסיבות טבעיות θ מחלה θ תאונה θ אלימות θ לא ידוע θ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.4</p>
<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.5 האם ילדך עבר אי פעם הליך רפואי רציני כלשהו, או חלה במחלה מסכנת חיים, או טופל ע"י צוות מד"א, או נבדק בחדר מיון או אושפז ללילה? <u>במידה וכן</u>: פרט _____ מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.5</p>
<p>כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.6 האם אי פעם ילדך הופרד ממך או מאדם אחר שילדך קרוב אליו מאוד ותלוי בו ליותר ממספר ימים? האם הדבר אירע תחת נסיבות מלחיצות? (הוצאה למשפחת אומנה, הגירה, מלחמה, אשפוז) <u>במידה וכן</u>: ממי הילד הופרד ובאילו נסיבות? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____ האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח θ</p>	<p>1.6</p>
<p>כן θ לא θ</p>	<p>1.7 האם אי פעם מישהו קרוב לילדך ניסה להתאבד או לפגוע בעצמו? <u>במידה וכן</u>: מה הייתה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p>	<p>1.7</p>

<p>θ לא בטוח</p>	<p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויית הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>2.1 האם אי פעם מישהו תקף את ילדך גופנית, למשל ע"י: הכאה, דחיפה, חניקה, טלטול, נשיכה או צריבה? או האם מישהו אי פעם העניש את ילדך וגרם לו פציעה גופנית או חבלות? או תקף את ילדך עם רובה, סכין או כלי נשק אחר? (אדם מתוך או מחוץ למשפחה)</p> <p><u>במידה וכן</u>: מה הייתה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויית הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>2.2 האם אי פעם מישהו איים על ילדך באופן ישיר בכך שיגרום לו חבלה גופנית חמורה?</p> <p><u>במידה וכן</u>: מה הייתה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויית הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>2.3 האם אי פעם מישהו שדד את ילדך? או האם ילדך היה נוכח באירוע בו בן משפחה או אדם קרוב אליו נשדד?</p> <p><u>במידה וכן</u>: אם מדובר באדם אחר: מה הייתה מידת הקרבה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויית הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>2.4 האם מישהו אי פעם חטף את ילדך? (כולל הורה או בן משפחה אחר) או האם מישהו קרוב לילדך אי פעם נחטף?</p> <p><u>במידה וכן</u>: פרט לגבי נסיבות האירוע והאנשים המעורבים מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויית הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא</p>	<p>2.5 האם אי פעם ילדך הותקף ע"י כלב או בעל חיים אחר?</p> <p><u>במידה וכן</u>: מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p>	

<p>θ לא בטוח</p>	<p>האם נגרמה לו פגיעה גופנית חמורה כתוצאה מהאירוע? θ כן θ לא θ לא בטוח</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.1 האם אי פעם ילדך ראה, שמע או שמע על אנשים מהמשפחה שלכם פוגעים אחד בשני פיזית? (למשל, מכים, בועטים, דוחפים) או פוגעים אחד בשני באמצעות כלי נשק מסוכן כלשהו? (למשל, רובה או סכין)</p> <p><u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אנשים אלה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר : _____ באירוע המאוחר ביותר : _____ באירוע המלחיץ ביותר : _____</p> <p>האם הילד ראה בעצמו מצב כזה? θ כן θ לא θ לא בטוח</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.1</p>
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.2 האם ילדך אי פעם ראה או שמע אנשים במשפחה שלכם מאיימים לפגוע אחד בשני בצורה חמורה?</p> <p><u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אנשים אלה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר : _____ באירוע המאוחר ביותר : _____ באירוע המלחיץ ביותר : _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.2</p>
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.3 האם ילדך ראה או ידע על בן משפחה שנעצר או נכלא בבית סוהר או נלקח בכפייה (למשל על ידי חיילים או שוטרים)</p> <p><u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אדם זה לילד? מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר : _____ באירוע המאוחר ביותר : _____ באירוע המלחיץ ביותר : _____</p> <p>האם הילד ראה בעצמו מצב כזה? θ כן θ לא θ לא בטוח</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>3.3</p>
<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>4.1 האם אי פעם ילדך ראה או שמע אנשים מחוץ למשפחה שלכם רבים, מכים, דוחפים או תוקפים אחד את השני? או האם ראה או שמע על אלימות כגון תקיפה פיזית, יריות או שוד אשר התרחשו במקומות מרכזיים בחייו של הילד כגון ביה"ס, שכונת המגורים שלכם או שכונת המגורים של אדם הקרוב אליו מאוד?</p> <p><u>במידה וכן</u> : מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר : _____ באירוע המאוחר ביותר : _____ באירוע המלחיץ ביותר : _____</p> <p>האם הילד ראה בעצמו מצב כזה? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>4.1</p>

	האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח	
4.2	<p>האם ילדך נחשף אי פעם באופן ישיר למלחמה או אירועי טרור? <u>במידה וכן</u> : מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>
4.3	<p>האם אי פעם ילדך ראה או שמע על פעולות מלחמה או טרור בטלויזיה או ברדיו? <u>במידה וכן</u> : מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>
5.1	<p>האם מישהו אי פעם הכריח את ילדך לראות או לעשות פעולה בעלת אופי מיני? (למשל מגע פיזי בצורה מינית, חשיפת איברי מין או אוננות מול הילד, קיום יחסי מין) <u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אדם זה לילד? _____</p> <p>מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>
5.2	<p>האם ילדך היה אי פעם נוכח במצב בו אדם אחר נאנס או הוכרח לעסוק בפעילות מינית כלשהי? <u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אנשים אלה לילד (הקורבן והתוקף)? _____</p> <p>מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>
6.1	<p>האם אי פעם נאמר לילדך באופן חוזר שהוא לא שווה כלום, או צעקו עליו באופן מפחיד, או שמישהו איים אליו בכך שינטוש אותו או יגרש אותו מהבית? <u>במידה וכן</u> : מה מידת הקרבה של אדם זה לילד? _____</p> <p>מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו: θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>θ כן θ לא θ לא בטוח</p>

<p>כן θ</p> <p>לא θ</p> <p>לא בטוח θ</p>	<p>האם אי פעם ילדך עבר תקופה בה לא קיבל טיפול הולם? (למשל מחסור באוכל או שתיה, היעדר מקום שינה, הושאר לבד בגיל בו היה צעיר מידי בכדי לטפל בעצמו, או הושאר עם הורה או מטפל אשר צורך סמים)</p> <p>במידה וכן:</p> <p>מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>6.2</p>
<p>כן θ</p> <p>לא θ</p> <p>לא בטוח θ</p>	<p>האם התרחשו בחיי ילדך אירועים מפחידים/מלחיצים אחרים?</p> <p>במידה וכן:</p> <p>פרט _____</p> <p>מה היה גיל הילד? באירוע במוקדם ביותר: _____ באירוע המאוחר ביותר: _____ באירוע המלחיץ ביותר: _____</p> <p>האם ילדך הושפע באופן משמעותי על ידי אחת (או יותר) מהחוויות הללו? θ כן θ לא θ לא בטוח</p>	<p>7.1</p>

Life Stressor Checklist – Revised

ETTN Version – September 15, 2003

Jessica Wolfe, Rachel Kimerling, Pamela Brown,
Kelly Chrestman & Karen Levin

Women's Health Sciences Division, National Center for PTSD

תרגמה : איילת נועם-רוזנטל, מכון חרוב

לשימוש פנימי בלבד!!!

לפניך שאלון העוסק באירועי חיים שהם מאוד מלחיצים. יש אנשים החווים דברים בחייהם שהם מאוד קשים ושיכולים להיות מפחידים או מלחיצים לכל אדם. אירועים אלה כוללים דברים כמו תקיפה פיזית או מינית, מוות של ילד או בן זוג, או הימצאות באסון כמו רעידת אדמה או שטפון. אנו מבקשים לשאול אותך אם אירועים מסוג זה אי פעם קרו לך. אנו רוצים לשאול על הדרכים בהן האירועים הללו השפיעו על חיידך.

1. אנא קרא/י את התיאור של כל אירוע

2. סמך/י "לא" אם הוא מעולם לא קרה לך.

3. סמך/י "כן" אם אי פעם חווית את האירוע.

4. אם סימנת "כן", אנא המשכ/י לענות על השאלות שמתחת לאירוע

אם סימנת "לא" אנא דלגי/י על השאלות שמתחת לאירוע

את/ה מתבקש/ת לחשוב על כל מהלך חיידך לפני המענה על התשובה.

אם האירוע קרה יותר מפעם אחת, למשל חווית לוש תאונות דרכים, יש לענות על הפעם בה הייתה לאירוע את ההשפעה הגדולה ביותר עליך.

וודא/י שאת/ה ממלא/ה את הגיל בו האירוע קרה לראשונה ואת הגיל בו הייתה בו הוא ארע בפעם האחרונה. אם האירוע קרה רק פעם אחת, ניתן למלא רק את הגיל הראשון ניתן לדלג על כל שאלה שאת/ה מעדיפ/ה שלא לענות עליה.

אם יש פריטים בשאלון שאת/ה מעוניינ/ת לדון בהם, נשמח לשוחח עליהם איתך.

לא	כן	1) האם אי פעם היית באסון (למשל, רעידת אדמה, הוריקן, טורנדו, שריפה גדולה, פיצוץ)?
----	----	--

א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____

לא	כן	ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
לא	כן	ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ה. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?

לא	כן	2) האם אי פעם ראית תאונה קשה (למשל, תאונת דרכים קשה או תאונה בעבודה)?
----	----	---

א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____

לא	כן	ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
לא	כן	ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ה. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
.5 באופן חזק מאוד	.4	ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?

לא	כן	3) האם אי פעם חווית תאונה קשה או שנפצעת בעקבות תאונה קשה?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
- ה. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
1. כלל לא	2.	3. באופן מתון	4.	5. באופן חזק מאוד
1. כלל לא	2.	3. באופן מתון	4.	5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	4) האם בן משפחה קרוב שלך נשלח אי פעם לכלא?
----	----	--

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
- א. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
1. כלל לא	2.	3. באופן מתון	4.	5. באופן חזק מאוד
1. כלל לא	2.	3. באופן מתון	4.	5. באופן חזק מאוד.

5) האם אי פעם נשלחת לכלא? כן לא

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי זה הסתיים? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
כן לא
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
כן לא
- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

6) האם אי פעם שהית במשפחת אומנה? כן לא

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי זה הסתיים? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
כן לא
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
כן לא

- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד.

לא	כן	האם הוריד נפרדו או התגרשו בתקופה שהתגוררת איתם?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי זה הסתיים? _____

- ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד
- ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד.

לא	כן	האם אי פעם היית פרוד או גרוש?
----	----	-------------------------------

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי זה הסתיים? _____

- ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד
- ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה? .1 כלל לא .2 .3 באופן מתון .4 .5 באופן חזק מאוד.

לא	כן	9) האם חווית אי פעם קשיים כלכליים משמעותיים (למשל, לא היה לך מספיק כסף לקנות אוכל או שלא היה לך מקום מגורים)?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי זה הסתיים? _____

לא	כן	ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
לא	כן	ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
		ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
		ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
		1. כלל 2. לא
		3. באופן חזק מאד
		4. חזק מאד
		5. באופן חזק מאד

לא	כן	10) האם הייתה לך פעם מחלה פיזית או נפשית קשה (למשל, סרטן, התקף לב, ניתוח רציני, רצון להרוג את עצמך, אשפוז עקב בעיות עצבים)?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי זה הסתיים? _____

לא	כן	ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
----	----	--

לא	כן	ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
5. באופן חזק מאוד	2. כלל לא	ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
4. באופן מתון	1. כלל לא	ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
4. באופן חזק מאוד	2. כלל לא	
5. באופן חזק מאוד	3. באופן מתון	

11) האם חווית אי פעם התעללות נפשית או הזנחה (למשל, האשימו אותך פעמים רבות, הביכו אותך, התעלמו ממך או שאמרו לך שוב ושוב שאתה "לא טוב")?

לא	כן	א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____ ב. מתי זה הסתיים? _____
לא	כן	ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
לא	כן	ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
5. באופן חזק מאוד	2. כלל לא	ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
4. באופן מתון	1. כלל לא	ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
4. באופן חזק מאוד	2. כלל לא	
5. באופן חזק מאוד	3. באופן מתון	

12) האם חווית הזנחה פיזית (למשל, לא האכילו אותך, לא הלבישו אותך כראוי או שהשאירו אותך לטפל בעצמך כשהיית צעיר מדי או חולה)?

					א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
					ב. מתי זה הסתיים? _____
	לא	כן			ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
	לא	כן			ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
					ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
				1. כלל לא	
			2.		
		3. באופן מתון			
			4.		
					5. באופן חזק מאוד
					ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
				1. כלל לא	
			2.		
		3. באופן מתון			
			4.		
					5. באופן חזק מאוד

13) לנשים בלבד : האם הייתה לך הפלה טבעית או מלאכותית אי פעם (איבדת את העובר שלך)?

					א. בת כמה היית כשהאירוע קרה? _____
	לא	כן			ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
	לא	כן			ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
					ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
				1. כלל לא	
			2.		
		3. באופן מתון			
			4.		
					5. באופן חזק מאוד
					ה. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
				1. כלל לא	
			2.		
		3. באופן מתון			
			4.		
					5. באופן חזק מאוד

לא	כן	14) האם אי פעם נפרדת מהילד שלך בניגוד לרצונך? (למשל, אבדן משמורת או זכויות ביקור, או חטיפה)
----	----	--

- א. בת כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי זה הסתיים? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
 ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
 ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	15) האם אי פעם היה לך ילד עם מוגבלות פיזית או שכלית קשה? (למשל, פיגור, מומים מולדים, עיוורון, חירשות, נכות)
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

- ג. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	16) האם אי פעם היית אחראי על הטיפול באדם קרוב אליך (לא הילד שלך) שהייתה לו מוגבלות פיזית, נפשית או שכלית? (למשל, סרטן, שבץ, אלצהיימר, איידס)
----	----	--

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי הוא הסתיים? _____

- ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
- ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	17) האם אדם קרוב אליך מת באופן פתאומי או בלתי צפוי (לדוגמא, תאונת דרכים, התקף לב פתאומי, רצח או התאבדות)?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____

- ב. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
 כן   לא
- ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

18) האם אדם קרוב אליך מת (לא כולל מוות פתאומי או לא צפוי)
 כן   לא

א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____

ב. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
 כן   לא

ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

19) כשהיית צעיר (לפני גיל 16) האם היית עד לאלומות בין בני משפחתך (למשל, מכות, בעיטות, סתירות, אגרופים)?
 כן   לא

א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____

ב. מתי זה הסתיים? _____

ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו
 כן   לא

		אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?				
		ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?				
		ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?				
		ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?				
		20) האם היית עד אי פעם לשוד, גניבה או תקיפה?				
לא	כן	1. כלל לא	2. .	3. באופן מתון	4. .	5. באופן חזק מאוד
לא	כן	1. כלל לא	2. .	3. באופן מתון	4. .	5. באופן חזק מאוד

		א. בן כמה היית כשהאירוע קרה?				
		ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?				
		ג. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?				
		ד. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?				
		ה. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?				
		21) האם אי פעם חווית שוד, גניבה או הותקפת פיזית (לא מינית) על ידי מישהו שלא הכרת?				
לא	כן	1. כלל לא	2. .	3. באופן מתון	4. .	5. באופן חזק מאוד
לא	כן	1. כלל לא	2. .	3. באופן מתון	4. .	5. באופן חזק מאוד

לא	כן	א. בן כמה היית כשהאירוע קרה?				
לא	כן	ב. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו				

לא	כן	(23) אחרי גיל 16, האם אי פעם חווית התעללות או הותקפת פיזית (לא מינית) על ידי מישהו שהכרת (למשל, הורה, בן זוג, בעל) – שהכה, סתר, חנק, שרף או הרביץ לך?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאישה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	(24) האם אי פעם חווית הטרדה או הצקות על ידי הערות מיניות, בדיחות או דרישות לטובות מיניות על ידי מישהו במסגרת העבודה או בית הספר (למשל, עמית לעבודה, מעביד, לקוח, תלמיד אחר או מורה)?
----	----	--

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא הסתיים? _____
- ג. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

- ד. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	25) לפני גיל 16, האם אי פעם נגעו בך או גרמו לך לגעת במישהו אחר בצורה מינית משום שהוא/היא הכריחו אותך או איימו לפגוע בך אם לא תעשה/י כן?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי הוא נפסק? _____
 ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
 ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
 ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד

- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	26) אחרי גיל 16, האם אי פעם נגעו בך או גרמו לך לגעת במישהו אחר בצורה מינית משום שהוא/היא הכריחו אותך או איימו לפגוע בך אם לא תעשה/י כן?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
 ב. מתי הוא נפסק? _____
 ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
 ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
 ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד

		אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?				
		ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אוניס, פחד או אימה?				
		ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן				
		ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?				
		ז. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?				
לא	כן	.1	.2	.3	.4	.5
		כלל לא		באופן מתון		באופן חזק מאוד
		כלל לא		באופן מתון		באופן חזק מאוד.

(27) לפני גיל 16, האם אי פעם קיימת יחסי מין (אורליים, אנאליים, גניטליים) כשלא רצית משום שמישהו הכריח אותך לעשות זאת או איים לפגוע בך אם לא תעשה/י זאת?

		א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____				
		ב. מתי הוא נפסק? _____				
		ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?				
		ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אוניס, פחד או אימה?				
		ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?				
		ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?				
לא	כן	.1	.2	.3	.4	.5
		כלל לא		באופן מתון		באופן חזק מאוד
		כלל לא		באופן מתון		באופן חזק מאוד.

לא	כן	28) אחרי 16, האם אי פעם קיימת יחסי מין (אורליים, אנאליים, גניטליים) כשלא רצית משום שמישהו הכריח אותך לעשות זאת או איים לפגוע בך אם לא תעשה/י זאת?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?

1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	29) האם אי פעם היית חשוף למלחה, לקונפליקט מזוין או לטרור (האם היו חיילים שלחמו או אחרים שלחמו או פגע באנשים באזור מגוריך)?
----	----	--

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר

- לא   כן   לא   כן

אונים, פחד או אימה?

- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן? 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה? 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד.

לא	כן	30) האם אי פעם היית צריך לעזוב את מקום מגוריך ולעבור למקום אחר (ארץ, מדינה או עיר) משום שלא יכולת לממן את הצרכים הבסיסיים שלך, כמו מזון, ביגוד או מקלט, או משום שהרגשת לא בטוח?
----	----	---

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן? 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה? 1. כלל לא 2. 3. באופן מתון 4. 5. באופן חזק מאוד.

31) האם יש אירועים נוספים שלא נכללו בשאלון שאתה מעוניין לציין? מה היה האירוע?

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
1. באיזו מידה האירוע השפיע על חיידך במהלך השנה האחרונה?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

32) האם אחד מהאירועים שצוינו לעיל קרו למישהו קרוב אליך כך שלמרות שלא חווית אותם בעצמך, חשת מוטרד מכך מאוד?

- א. בן כמה היית כשהאירוע קרה? _____
- ב. מתי הוא נפסק? _____
- ג. כשהאירוע קרה, האם האמנת שאתה או מישהו אחר עלול להיהרג או להיפצע קשות?
- ד. בזמן האירוע, האם חווית תחושות עזות של חוסר אונים, פחד או אימה?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד

- ה. כמה מלחיץ היה האירוע באותו זמן
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד
- ו. באיזו מידה האירוע השפיע על חייך במהלך השנה האחרונה?
1. כלל לא   2.   3. באופן מתון   4.   5. באופן חזק מאוד.

33) מתוך כלל האירועים שחווית, מהם שלושת האירועים שיש להם את ההשפעה הגדולה ביותר עליך כיום?

_____ כתוב את המספר של האירוע הגרוע ביותר כאן

_____ כתוב את המספר של האירוע השני הכי גרוע כאן

_____ כתוב את המספר של האירוע השלישי הכי גרוע כאן

הערכה: מלאכים בחדר הילדים

תרגום כלי הערכה שפותח ע"י אליסיה ליברמן וצוותה (2008)

Lieberman, A.F. (2007). Ghosts and angels: Intergenerational patterns in the transmission and treatment of the traumatic sequelae of domestic violence. *Infant Mental Health Journal*, 28(4), 422-439.

Lieberman, A.F., Padron, E., Van Horn, P., & Harris, W.W. (2005). Angels in the nursery: The intergenerational transmission of benevolent parental influences. *Infant Mental Health Journal*, 26(6), 504-520.

הנחייה: בזמן הרישום יש להקפיד על תיעוד שפתו של המרואיין, עד כמה שניתן.

יש ליידע את המרואיין בכך שבזמן הדיבור, המרואיין יתעד את הדברים בכתב, שכן חשיבותם היא רבה. המרואיין יעשה זאת על מנת שלא ישכח את הפרטים. ניתן גם להקליט את הראיון.

יש להקשיב לדרך בה המרואיין מעלה את הזכרונות ומספר את הדברים. בנוסף, חשוב לשאול שאלות שונות על מנת להרחיב את הפרטים בנוגע לחווייה של המרואיין ולדרך בה חווה את מה שמספר.

• האם יש לך זיכרון מהזמן בו היית ילד קטן, בו הרגשת אהוב במיוחד, מובן לאדם אחר ובטוח?

אם קיימת אמירה כללית בלבד והמרואיין מתקשה לספר באופן ספונטני על הזיכרון, הבהר כי הזיכרון לא חייב לכלול בן משפחה או הורה.

אם המרואיין יאמר אמירה כללית, כמו: "אמי אהבה אותי. תמיד הרגשתי כי היא מקבלת אותי ומבינה אותי", נסה לבדוק את הנסיבות הספציפיות של המתואר.

אם המרואיין יספר כי "אמא ואני נהגנו לאפות יחד", בקש ממנו לתאר פעם מסויימת שהדבר התרחש.

מה היה תוכנו של הזיכרון?

בן כמה היית?

האם זכורים לך ריחות מסויימים? מראות או קולות? תחושות אחרות שמתייחסות למה שתארת?

---

2. האם יש לך זיכרון אחר בהתייחס ל _____ (אותו אדם שהוזכר בתיאור בסעיף 1), אשר בו הרגשת אהוב במיוחד, מובן ובטוח?

גם כאן, יש לתאר בפרוטרוט

---

3. האם ישנם זיכרונות של תחושה בה הרגשת אהוב במיוחד, מוגן ובטוח, על ידי אדם אחר?

אם כן, האם תוכל לספר לי על כך?

יש לתאר בפרוטרוט

אם המרואיין מתקשה לדבר על זיכרונותיו, יש לאמר לו בשלב זה כי בסוג הטיפול המוצע, ישנם זיכרונות אשר גם אם נשכחו, יש סיכוי שיעלו במהלך המפגשים.

4. כיצד אתה מרגיש עתה, בזמן שאתה מספר, בהתייחס לזיכרונות שהעלית?

למראיין : האם האמירה של המרואיין לגבי הרגשתו עולה בקנה אחד עם התוכן הרגשי של הזיכרונות ?

5. אם המרואיין סיפר על זכרונות שאל אותו :

האם משהו במה שסיפרת תומך או מתקשר לדרך ולאופן בו אתה מגדל את ילדך? האם יש משהו מהתיאור אשר מסייע לך בגידול ילדך?

---

6. אם המרואיין סיפר על זיכרונות שאל אותו :

האם יש משהו מהזיכרונות שתארת, אשר היית רוצה להשתמש בו בגידול ילדך?

כאשר נעבוד ביחד, האם יש משהו מהדברים בהם שיתפת אותי, שהיית רוצה שנשתמש בהם כדי לעזור לך ולאופן בו אתה מגדל את ילדך?

---

7. אם אפגוש את ילדך בעוד 20 שנה, מה היית רוצה שילדך יספר לי עליך?

למראיין :

עד כמה היה קשה למרואיין לתאר את הזיכרונות המבוקשים?

בכלל לא

מאד קשה

5

4

3

2

1

תצפית בילד לצורך הערכת יכולות התפתחותיות:

1. משחק ומשחקיות:

- א. מהי רמת המשחק של הילד? אין משחק / סנסומוטרית / פונקציונלית / קונסטרוקטיבית / סימבולית
- ב. האם יש שמחה והנאה הדדית במשחק? האם הילד קשוב להורה? האם ההורה קשוב לילד?
- ג. האם הילד מרגיש בטוח במשחק ומודע ליכולתו לשלוט בו גם כ"שחקן" וגם כ"בימאי"?
- ד. האם הילד מצליח וחופשי להשהות את המציאות בזמן המשחק?
- ה. האם המשחק מתפתח או חזרתי? האם יש תמות ספציפיות במשחק? מהן?

2. עיבוד מידע ותהליכי חשיבה:

- א. האם ניכרת תת רגישות או רגישות יתר של ילד באחת מאופניו החושים.
- ב. מה "תופש" את הקשב של הילד דברים שהוא רואה? דברים שהוא שומע? איך ההורה מושך את תשומת ליבו של הילד?
- ג. עד כמה בטוח ומותאם השימוש של הילד בגופו? האם הוא נוטה לאקטיביות או לפסיביות? האם הוא נינוח בשימוש במרחב?
- ד. עד כמה מותאם השימוש של הילד בשפה בהתאם לגילו?
- ה. האם הילד מבין הסקה של סיבה ותוצאה? באיזו רמה? פיסית/מערכות יחסים?
- ו. האם הילד עוסק בפתרון בעיות? באיזו רמה?
- ז. האם הילד מראה הבנה של ידע כללי מתאים לגילו?
- ח. עד כמה הילד מ מתייחס למושגי זמן ומרחב? האם המושגים קוהרנטים ולוגיים?

3. אפקט (מומלץ להתבונן על הילד ועל ההורה):

- א. מה הרושם הכללי של המצב האפקטיבי של הילד/הורה?
- ב. עד כמה ההבעה האפקטיבית של הילד/הורה ברורה?
- ג. המנעד האפקטיבי- רחב או מצומצם?
- ד. העוצמה האפקטיבית- גבוהה או נמוכה?
- ה. עד כמה לילד/הורה יש יכולות לויסות אפקטיבי?

4. היקשרות:

- כשהילד במצוקה או מתוסכל האם הוא מחפש את קרבת ההורה לעזרה או נחמה?
האם ההורה מצליח להרגיע אותו?
האם הילד מתאושש וחוזר לעסוק בחקירה בעקבות ההרגעה?

5. שלבים התפתחותיים רגשיים:

- א. האם הילד מראה קשב משותף שהוא פונקציונלי לעניין המשותף שלו ושל ההורה?
- ב. האם ניכרת אינטימיות והנאה משותפת עם ההורה הבאה לידי ביטוי בשימור הקרבה ביניהם באופן פיסית או ע"י תקשורת מילולית ורמזים אפקטיביים.
- ג. האם מתקיימת שיחה שוטפת ומתפתחת בין הילד להורה תוך שימוש בתקשורת מילולית ולא מילולית?
- ד. האם השיחה מובילה למשא ומתן ופתרון בעיות משותף במקרה של קונפליקט בו הילד וההורה מחזיקים עמדות רגשיות שונות?

ה. האם ההורה והילד מחזיקים רעיונות משותפים ונראטיב משותף? עד כמה הוא קוהרנטי?

6. מנטליזציה ופונקציה רפלקטיבית :

האם הילד וההורה משתמשים בחשיבה רפלקטיבית ומנטליזציה על מנת לתת משמעות להתנהגות של העצמי ושל האחר?